

Róža Domašcyna

Koče čary

Kočičí čarování

Kocie czary

Róża Domaścyna

Koče čary

Kočičí čarování

Kocie czary

Za woknom

Žona spi. Z čerwjnymaj licomaj w chorowni spi, hłuboko a měrnje. To drje na kóčkomaj zaleži, wo kotrymajž soni. Rano je jej ze štyriadwaceteho poschoda wotnjesła. W korbiku, ze zawrjenym wěkom, zo njebyštej so stróžiłoj. Nětko je bydlenje wopušćene, to rěka, nic direktnje, wšako tam meble steja, wšako ma wona kluč sobu. Nadoba je jeje nadoba, a kamory su natykane z drastu najmłódšeho syna. W drasće dđerži so jeho wón. Žona hłuboko zadycha.

Něchtó tipuje do ličboweho systema při chěžinych durjach prawy code, stupi do lifta a wotamknje w štyriadwacetych poschodže bydlenske durje. Kóčce so pokazatej. Tołsty kocor, kiž so po kóždej kročeli wupěra a swoje myški načahuje. A kóčka z mjenom Mola. Rěka tohodla tak, dokelž zamóže wutrajnje na sćenu skakać. Kóčka skaka, hdyž su durje do jstwy žonineho najmłódšeho syna zawrjene. Jeho stwa je stwa kóčki wot woneho dnja, na kotrymž najmłódši syn swojemu ćerpjenju podleža, kaž so praji, ćerpjenju, kotremuž so tež žona podwola, tam, we łožu chorownje, z kotrehož přez wokno tulpowy štom widžiš. Wona njewidži, kak štom překćewa. Nadoba najmłódšeho syna słuša kóčce, kaž łožo ze zawkami kóčce słuša, a stólc z pisanskim blidom, z pisakami a papjeru. Samo kla-

wěr słuša kóčce. A poster, kiž bamža pokazuje, kak fotografaj runje kiwa abo najmlódšemu synej wotkiwnje abo kóčce. Kiwaca ruka słuša kóčce, kaž wšo we jstwě kóčce słuša. Přestrijenc, w kotrehož trodlach so pozložany zwónčk zapopadnje, hdyž sej Mola z nim hrajka, a nić cworna, kotraž so z trodlemi zasuka. Suki słušeja kóčce kaž wobrazy na sčénach: Najmlódši syn jako cowboy ze slónčnej róžu mjez zubami, jako smoker z černikom za wuchom, jako clown z wobělenym mjezwočom, jako poslušny hólc w skupinje k fototerminěj nastupjenych šulerjow, jako čerńkuški starik z powjetšenymi zerničkami. Powjetšene zernički so runje na kóčku měrja. Na Molu, kotraž so po zawkach skakajo pod posleščo sunje.

Ta njedowidži, zo něchtó po koridorje přińdže a próh do jstwy najmlódšeho syna přestupi, nachrib-

jetnik na přestrijenc staji, za posleščom sahnje a ložo wotwodźeje. Njedowidži, zo ju zběhnje, přez próh njese, do koridora sadži a jej před nosom durje do jstwy najmlódšeho syna začini. Jenož zo by swojej noze tam položil, hdžež bě runje hišće ležala. Mola wě, zo kluč njetči, zo kluča njeje, zo je najmlódši syn kluč z wokna čisnył, ze štyriadwaceteho poschoda, hdyž je zhonił, zo jeho hižo žane durje wobškitać njezamóža, zo móhl so na schody pasaže ke kupnicam lehnyć. By přežiwił, samo w krutej zymje a samo, hdy bychu jeho přebili abo do njeho klóli. Rana by so zašic dała, na zwozabjene palcy by žalbu namazał. To je kóčce powědał, hdyž je ju na Molu wukřičil. Wšě durje w bydlenu su bjez kluča. A kluč bydlenskich duri žona ze sobu nosy. Durje maja dwójny zámek. Tón je rano zasunyła. Hdyž je něchtó durje do jstwy najmlódšeho syna zaklinknył, pyta suwak podarmo. Durje nimaja so

začinić. Nimaja začinjene wostać. Nic cyłu nóc. Ani hodžinje. Po hodžinomaj Mola mjawči. Šmóra so wo durje, drapa po starej lakowej barbje, zo so běle šupizny na přestrjenc saja. Zaskakuje a wospjet z wotmachom wo durje dyri, pjerje přećiwo wuzamknjenju, doniž mocy njepopušća. Wotnutřka je stólc wo durje zeprěty, jeho lana dđerži klinku. Mola mjawči a to je wołanje. Wołanje wo pomoc. Woła kocora. A tón přiřdže. Hlada a skoči na telefonowe blidko, kiž na koridorje porno durjam do jstwy najmlódšeho syna stej. Kocor wotskoči a zrazy wo klinku. Pójsnje so na nju a wisa z cyłym čětom po durjach dele. Ze zadnimaj nohomaj dumpa wo drjewe. Tola klinka so njehibnje. Wón so pušći, skoči znova na telefonowe blidko a z blidka na klinku. Wospjetuje to, tři króc, pječ króc, džesać króc. Potom je čicho. Abo skoro čicho, za durjemi je hłuboke dychanje słyšeć. Hdyž je něchtó do jstwy najmlódšeho syna zastupił, za sobu durje začinił a lanu běleho stólca pod klinku duri zeprěl, ma dvě

hodžinje měra. Po hodžinomaj stanje a so na stólc sydnje, zo by so wo durje zepěrał. Kedžbujje, zo dyry kóčkow stólc njepřesunu, zo lana eksaktnje pod kónčkom klinki wostanje. Poł hodžiny traje nadpad kóčkow, potom jeju mocy popušćeja a wón so do łoža lehnje. Dwě hodžinje wobkedžbujje irisowacy błyskot lampow za woknom a mjelčo hibace so čołmy na rěce. Hodžinje pod hwězdny m nócny njebjom ze swěcami awtow na aleji. Nutřka huškaja sćiny po fotach. Po mjezwoču clowna, kotrež je naraz chutne, po černiku, kiž je překčěty a čorny, po zubach, kiž po zdaću w žanhuje hubje njetča, a po rjadowniskim wobrazu, na kotrymž su jenož běle zoki a sukne spóznać. Kóčkomaj hłós zapraji. Sćiny so z wobrazow sunu a žona wotući. Spyta za šneblowy hornčk sahnýc, spyta jón dosahnýc a pozběhnyć. Spyta pić. Napoj jej po šiji běži. Mača jej košlu. Ju huška. Zběhnje wěčce a widži směrki.

Koľomjet swětła je so změrował, swěcy awtow so hašeja. Durje ze jstwy najmłodšeho syna so wočinja. Zamylena zběhnje Mola hłowu. Něchtó njese nachribjetnik ze jstwy, zastanje w koridorje před telefonowym blidkom, nad kotrymž špihel wisa. Widi, zo Mola jeho wobkedźbuje. Micmic. Mola přestupi próh a skoči na pisanske blido, suwa so z pisakami a papjerami, zaměri so na stólc. Posydnje so, potom skoči na klawěr, z klawěra na łožo a na hłowak. Tam so wulehnje. Micmic. Kocor přiskaka a so wotchadžacemu wo koło nohow šmóra. Žona zdychnje. Manchestrowe cholowy. Manchestrowe cholowy bě najmłodši syn wobleženy, hdyž posledni raz bydlenje zamkny. Bydlenske durje so wočinja. Klinka so zaklinknje, zamk so zasunje. Lift zaklinka. Mjelčo jědze štyriadwaceći poschodow dele. Ničo so njestanje. Ničo so stało njeje. Je rano a žona so hibnje. Z poslednjeje mocu zběhnje ruku, zjědze po košli, tam, hdžež ju

huška. Wotpinje knefl a natasa rubjany płat. Mału móšć, w kotrejž čuje kluč. Koža woćopli płat. Ale to žona hižo njepytnje. Tulpowy štom je překčěl. Wonka, za woknom.

Za oknem

Paní spí. Zčervenala ve tváři v nemocnici spí, hluboce a klidně. Je to asi těmi dvěma kočkami, o kterých se jí zdá. Ráno je obě odnesla z dvacátého čtvrtého patra. V košíku se zavřeným víkem, aby se nevyděsily. Teď je byt prázdný, tedy ne úplně, stojí tam přece nábytek a ona má klíč u sebe. Nádobí je její a skříně jsou plné oblečení nejmladšího syna. V šatech se drží jeho vůně. Žena zhluboka zavzdychá.

Někdo vytukal na číselném panelu u vchodu do domu správný kód, nastoupil do výtahu a ve dvacátém čtvrtém patře odemkl dveře bytu. Objevily se kočky. Tlustý kocour, který se při každém kroku vypíná a protahuje si svaly. A kočka jménem Můrka. Jmenuje se tak pro pohyb, jakým dokáže vytrvale skákat na stěnu.

Kočka skáče, když jsou dveře do pokoje ženina nejmladšího syna zavřené. Jeho pokoj patří kočce od toho dne, kdy nejmladší syn svému trápení podlehl, jak se říká, trápení, kterému se poddává i ta paní tam na nemocničním lůžku, z něhož je vidět na tulipánovník. Ona nevidí, jak strom odkvétá. Věci nejmladšího syna patří kočce, a také postel s polštáři patří kočce a židle s psacím stolem, tužkami a papírem. Kočce patří dokonce i klavír. A plakát, na němž papež právě kyne rukou fotografovi nebo mává nejmladšímu synovi či kočce. Mávající ruka patří kočce, stejně jako vše ostatní v místnosti. Koberec, v jehož třásních se zachytil pozlacený zvoneček, když si s ním Můrka hraje, i vlákno nitě, které se s třásněmi zauzlovalo. Uzlíky patří kočce stejně jako obrazy na stěnách:

Nejmladší syn jako kovboj se slunečnicí v zubech, jako kuřák s růží za uchem, jako klaun s bělobou na obličejí, jako poslušný chlapec ve skupině žáků nastoupených ke školnímu fotografování, jako huběňouček s rozšířenými zorničkami. Zvětšené zorničky hledí přímo na kočku. Na Můrku, která se skákajíc po polštářích sune pod peřinu.

Nečekala, že někdo chodbou přijde a překročí práh pokoje nejmladšího syna, postaví na koberec batoh, sáhne po peřině a odestele. Nečeká, že ji zdvihne, přenesení přes práh, postaví na chodbě a před nosem jí zavře dveře do pokoje nejmladšího syna. To jen proto, aby si položil nohy tam, kde ona právě před chvílkou ještě ležela. Můrka ví, že klíč není ve dveřích, že neexistuje, že ho nejmladší syn vyhodil z okna, z dvacá-

tého čtvrtého patra, když zjistil, že už ho žádné dveře ochránit nedokážou; to by si klidně mohl lehnout na schody v pasáži u nákupního centra. Dokázal by přežít dokonce i v kruté zimě, i kdyby ho zbili nebo i pobodali. Rána se dá zašít, zmrzlé palce by si namazal mastí. Tohle vyprávěl kočce, když ji křtil na Můrku. Žádné dveře v bytě nemají klíč. A klíč od bytu nosí žena u sebe. Dveře mají dvojitý zámek. Ten ráno zastrčila.

Když kdosi zaklapl dveře pokoje nejmladšího syna, marně hledá zástrčku. Dveře se nemají zavírat. Nemají zůstat zavřené. Určitě ne celou noc. Ani dvě hodinky. Po dvou hodinách už Můrka mňouká. Otírá se o dveře, drápe do starého laku tak, že na koberec se sypou bílé šupiny. Odskočí a zase s rozběhem narazí do dveří, a bije o ně, dokud jí síly stačí. Zevnitř je o dveře zapřená židle a její lenoch drží kliku. Můrka zamňouká, a to volá. Volá o pomoc. Volá kocoura,

a ten přichází. Podívá se a vyskočí na stolec s telefonem, který stojí na chodbě přímo proti dveřím pokoje nejmladšího syna. Kocour skočí, zastaví se o kliku. Pověsí se na ni, celý tělem visí na dveřích až dolů. Zadníma nohama buší do dřeva. Klika se ale ani nepohne. Pustí se, znovu vyskočí na stolec s telefonem a ze stolku na kliku. A znovu, třikrát, pětikrát, desetkrát. Potom je ticho. Nebo skoro ticho, za dveřmi je slyšet hluboké oddechování. Když kdosi vešel do pokoje nejmladšího syna, zavřel za sebou dveře a kliku zapřel opěradlem bílé židle, bude mít dvě hodiny klid. Po nich vstane a sedne si na židli, aby se opřel o dveře. Vidí, že údery koček židli neposunuly, že lenoch zůstal přesně pod krajem kliky. Útok koček trval půl hodiny, potom jim došly síly a on si lehl do postele. Dvě hodiny pozoruje duhové světlo lamp za oknem a tiše se pohybující čluny na řece. Dvě hodiny

pod hvězdným nočním nebem se světly aut na ulici. Uvnitř se míhají stíny po fotografiích. Po obličejích klauna, který je najednou vážný, po růži, která je odkvetlá a černá, po zubech, které vlastně nesedí v žádných ústech, po obrázku třídy, na němž lze rozeznat jen bílé ponožky a sukně. Kočkám selže hlas. Stíny se z obrazů odsouvají a žena se probouzí. Pokouší se podat si hrnek s hubičkou, snaží se na něj dosáhnout a zdvihnout ho. Zkouší pít. Nápoj jí stéká na prsa. Smáčí jí košili. Zamrazí ji. Zdvihá víčka a vidí soumrak. Kolotoč světla se zklidnil, reflektory aut zhasínají. Dveře pokoje nejmladšího syna se otevírají. Popletená Můrka zdvihne hlavu. Někdo nese batoh z pokoje, zastaví se na chodbě u stolku s telefonem, nad nímž visí zrcadlo. Vidí, že ho Můrka pozoruje. Čičí. Můrka překročí práh, vyskočí na psací stůl,

sklouzne po tužkách a papírech, zamíří k židli. Posadí se, potom skočí na klavír, z klavíru na postel a na podhlavník. Tam se uvelebí. Čičí. Přihopká kocour a otírá se odcházejícímu o nohy. Žena zavzdychá. Manšestrové kalhoty. Manšestrové kalhoty měl nejmladší syn na sobě, když za sebou naposledy zamýkal byt. Dveře bytu se otevrou zevnitř. Někdo přejde přes práh, klika zaklapne, zámek zacvakne. Zazvoní výtah. Tiše jede dvacet čtyři pater dolů. Nic se neděje. Nic se nestalo. Je ráno a žena se pohne. Z posledních sil zdvihne ruku, přejede si po košili tam, kde ji mrazí. Rozepne knoflík a dotkne se rezného plátna. Malý váček, v němž nahmatá klíč. Kůže plátno zahřála. To už ale žena nevnímá. Tulipánovník odkvetl. Venku, za oknem.

Za oknem

Kobieta śpi. Z rozpalonymi policzkami śpi w szpitalu, głęboko i spokojnie. Jest to wielką zasługą tych dwu kotów, o których śni. Rano wyniosła je z dwudziestego czwartego piętra. W koszyku, z zamkniętym wiekiem, żeby oba nie bały się. Teraz mieszkanie jest puste, to znaczy nie definitywnie, przecież stoją tam jeszcze meble a ona ma ze sobą klucz. Meble to są jej meble, a szafy są pełne ubrań najmłodszego syna. Na ubraniu nadal czuć jego zapach. Kobieta głęboko oddycha.

Ktoś w wstukał w zamek cyfrowy na drzwiach poprawny kod liczbowy, wszedł do windy i otworzył drzwi do mieszkania na dwudziestym czwartym piętrze. Ukazły się koty. Tłusty kocur, który na każdym kroku pręży się i prezentuje swoje mięśnie. I kotka o imieniu Muszka. Nazywa się tak, ponieważ potrafi nieustannie skakać na ścianę. Kotka skacze, kiedy drzwi do pokoju najmłodszego syna kobiety są zamknięte. Jego pokój stał się pokojem kotki od tego dnia, w którym najmłodszy syn podległ cierpieniu, jak to się mówi, poddaje się cierpieniu tak samo jak teraz poddaje się ta kobieta, tam, w szpitalnym łóżku, z którego przez okno widać topolę. Ona nie widzi, jak drzewo przekwita. Rzeczy najmłodszego syna należą do kotki, należy do niej łóżko, podobnie poduszki i szuflady należą do kot-

ki i stół i biurko z długopisami i papier. Nawet fortepian należy kotki. I plakat, na którym papierz właśnie pozdrowia fotografa albo macha najmłodszemu synowi, albo kotce. Wyciągnięta ręka należy do kotki, tak jak wszystko co jest w pokoju. Dywan, w którego zakamarkach zgubił się pozłacany dzwoneczak a Muszka nim się bawi i włókno nici, które zasupało się we włukna. Supełki należą do kotki, tak jak obrazy na ścianach: Najmłodszy syn jako kowboj ze słonecznikiem w zębach, jako palacz z ciernistą różą za uchem, jako kłown z umalowana buzią, jako grzeczny chłopczyk ustawiony do grupowej fotografii uczniów, drobny struszek z rozszerzonymi źrenicami. Rozszerzone źrenice patrzą bezpośrednio na kotkę. Na Muszkę, która zeskoczywszy z szuflady zsunęła się pod kołdrę.

Nie oczekiwała, że ktoś przyjdzie korytarzem i przekroczy próg do pokoju najmłodszego syna, na dy-

wanie położy plecak, weźmie kołdrę i rozścieli łożko. Nie oczekiwała, że ktoś weźmie ją z nienacka, wyniesie za próg, postawi na korytarzu i zamknie jej przed nosem drzwi do pokoju najmłodszego syna. Tylko dlatego, żeby mógł położyć sobie nogi tam, gdzie ona jeszcze przed chwilą leżała. Muszka wie, że klucz tam nie tkwi, że klucza nie ma, że najmłodszy syn wyrzucił klucz przez okno, z dwudziestego czwartego piętra, kiedy przekonał się, że żadne drzwi nie są w stanie go ochronić; mógłby równie dobrze położyć się na schodach w pasarzu w centrum chandlowym. Byłby w stanie przeżyć nawet srogą zimę, nawet gdyby go pobili i pokaleczyli. Ranę można zszyć, odmrożone palce można posmarować maścią. Tak opowiadał kotce, kiedy dał jej na imię Muszka. Żadne drzwi w mieszkaniu nie mają klucza. A klucz do domu kobieta nosi ze sobą. Drzwi mają podwójny zamek. Zamknęła je rano. Kiedy ktoś zatrześnie drzwi do pokoju najmłodszego syna, na próżno szuka zasówki.

Drzwi nie powinno się zamykać. Nie powinny pozostać zamknięte. Nie przez całą noc. Nawet przez dwie godziny. Po dwóch godzinach Muszka miałczy. Ociera się o drzwi, drapie do gruntu farbę olejną, że aż białe wióry sypią się na dywan. Odsuwa się i znowu bierze rozbieg ku drzwi, uderza w nie, dokóki jej sił starczy. Od wewnątrz drzwi są podparte krzesłem i oparciu krzesła przytrzymuje klamkę. Muszka miałczy i to jest wołanie. Wołanie o pomoc. Woła kocóra. Ów przyjdzie. Popatrzy i wskoczy na stół pod telefonem, który stoją na korytarzu dokładnie naprzeciwko drzwi do pokoju najmłodszego syna. Kocór soczył i zatrzymał się na klamce. Zawisł na niej, całym ciałem wisi w zdłóż na drzwiach. Tylnymi łapami trze o drzewo. Ale klamka nawet nie drgnie. Próbuje, skoczył raz jeszcze na stolik pod telefonem a ze stolika na klamkę. Powtarza to trzykrotnie, pięciokrotnie, dziesięciokrotnie. Potem jest cicho. Albo prawie cicho, za drzwiami słychać głębokie oddechy. Kiedy ktoś do pokoju najmłodszego syna wszedł, zamknął za sobą drzwi i podparł drzwi oparciem białego krzesła i będzie miał

przez dwie godziny spokój. Po dwu godzinach wstał i usiadł na krześle, żeby oprzeć się o drzwi. Widzi, że wysiłki kotów nie poruszyły drzwi, że oparcie pozostało dokładnie pod rantem klamki. Pół godziny trwał atak kotów a potem ich siły słabną i on kładzie się do łóżka. Przez dwie godziny obserwuje rozproszone światło lamp za oknem i poruszające się po cichu łódzie na rzece. Dwie godziny pod rozgwieżdżonym, nocnym niebem z światłem samochodów w alei. Wewnątrz mieszają się cienie na fotografiach. Po buzi klauna, która jest w tym momencie wyraźna, po róży która przekwitła i zczarniała, po zębach, które akurat nie są włożone do żadnej buzi, po widoku klas, na którym widać tylko białe skarpetki i sukienki. Odjęło głos kotom. Cienie odsuwają się z obrazów a kobieta obudziła się. Próbuje sięgnąć ręką do kubeczka z pokrywką, dosięgnąć do niego i podnieść. Próbuje pić. Napój pr-

zesuwa się jej po szyi. Moczy jej koszulę. Chłodzi ją. Podnosi powieki i widzi półmrok. Karuzela światel uspokoiła się, gasną światła samochodów. Drzwi do pokoju najmłodszego otwierają się. Zdezorientowana Muszka podnosi głowę. Ktoś niesie plecak do pokoju, zatrzymuje się w przedpokoju przed stolikiem pod telefon, nad którym wisi zwierciadło. Widzi, że Muszka go obserwuje. Miał-miał. Muszka przechodzi przez próg i wskakuje na biurko, przesuwa długopisy i papiery, kieruje się na krzesło. Przysiadzie sobie potem skoczy na fortepian, fortepianu na łóżko i na poduszkę. Ta wyleguje się. Miał - miał. Kocur doskoczył i ocięra się wychodzącemu o nogi. Kobieta weźmie wddech. Sztruksowe spodnie. Sztruksowe spodnie miał na sobie najmłodszy syn, kiedy po raz ostatni zamknęła mieszkanie. Drzwi do mieszkania są otwarte od zewnątrz. Ktoś przechodzi przez próg, klamka opada, zamek trzasnął. Winda zabrzęczała. Cicho jedzie kolejne dwadzieścia cztery piętra. Nic się nie stanie. Nic się nie stało. Jest rano i kobieta poruszyła się.

Ostatkiem sił zsunęła rękę, aż pod bluzkę, tam gdzie czuje chłód. Odepięła guzik i dotknęła lnianego płótna. Mały woreczek, w którym czuła klucz. Skóra ogrzała płótno. Ale tego kobiera już nie zauważyła. Topola przekwitła. Na zewnątrz za oknem.

II

We wuhledźe

Stare murje bjez wobmjetka wočinja při směrkanju swoje wupuklizny. Přenje scíny zadobudu so do rozpuklinow, te su dawno wapno wudrjebili. Murje su hišće ćopłe. Ćopłota wohrěwa dłóni muža, kiž so wo kamjenje zepěrajo murju fabрики z cyłej mocu w padorunej dźerži. Je nahi. Běła koža je rozdrapana. Wot wuskeho boka twarjenja za jeho chribjetom tasa za nim scín. Ale to wón njepytnje. Pytnje ćopłotu murje. Jej so přitula. Na twarjenju za jeho chribjetom, w chłódku, sedźi kóčka. Sedźi we wuhledźe. To rěka, woknješko saha jej hač k hruźi, wot hruźe sedźi kóčka we slóncu. Wšako twarjenje na wuskim boku hižo třěchi nima. Kóčka sedźi zrunana. Njemiknje a muža z wočow njepuści. Pomału scín na muža lěze. Koče wobličo činić kóčka trjeba nima. Tule nic. To muž při scěnje njewě. Hdyž by hłowu zběhnył, by w złamanej škleńcy małego wokna so bližacy scín pytnył. Hdy by so wobrocił, njebý w jaskrawym swětle hyjenu spóznał. By na kóčku zazelil abo kamjeń za njej čisnył. By swój měř měć chcył. Tule, hdžež so nikoho njedowě, hdyž murju dźerži. Ju zepěra. To tola chcyše: ze zepěru być. Za tym tola pytaše. Na parkowej ławce, na dwórnišću. Ławka a dwórnišće stejitej bjez njeho, bjez jeho pomocy a jeho njetrjebatej. Ale tule, hdžež so nutřka ma-

šiny chowaja, je třěbna zepěra, zo njeby so třěcha sypnyła. Nutřka je chłódnjo, małe wokno njezamóže ćopłotu dnja přepuścić. Ćrjopy leža na puknjenych plotkach a dźerža swětleška slóncnych pruhow. Za nimi su turbiny swoje rydło wupřestrěli. W přewěwje znošuja so zwjadłe łopjena. Zda so, zo rydła turbinow za nimi tasaja. Jim při boku, hdžež su prasy montowane, leža, na miniaturne kašće dopominajo, někotre brikety. Jich koža je rozkwěkana. Słowo RECORD je roztorhnjene a ze žilami přetočene, na někotrych městnach hižo dospołnje přešmórnjene. D je so rozpuściło a dopomina na kajkižkuli pismik. R nima hižo zepěrnú hrjadu. Něšto mjez pokojom a bjezdychnym čakanjom dźerži so pod třěchu. Jachlenje muža, kiž so počasu wušo k muri přitłóci, spóžrěja pólnje kamjenje. Wothorjeka, hdžež su cyhele, sypotaja so poslednje drjebuški wapna. Mała fontana skoči na mužowe ramjo a dele na samej kónčakaj scína, kiž je z wuskeje stro-

ny twarjenja za jeho chribjetom prilēzł. Kónčkaj jemu pjaće lizatej, lēzetej jemu po bristwomaj horje, a po chribjeće. Z hłowy wudyri jemu kónčkaty sćin.

II

Ve vikýři

Staré neomítnuté zdi otevírají za soumraku své praskliny. První stíny si zalezou do puklin, ty si už dávno vydrobily vápno. Zdi jsou ještě teplé. Tepló zahřívá dlaně muže, který se opírá o kameny a vši silou se snaží udržet tovární zeď kolmo. Je nahý. Bledou pokožku má poškrábanou. Za zády se po něm od užší stěny budovy vztahuje stín. To on ale nevnímá. Vnímá teplo zdi. Přitiskne se k ní. Na budově za jeho zády, ve stínu, sedí kočka. Sedí ve vikýři. Okénko jí vlastně sahá až k hrudi, od hrudi vzhůru sedí kočka na slunci, protože budova už na užší straně nemá střeche. Kočka sedí rovně. Ani nemrkne a nespustí muže z očí. Na muže pomalu šplhá stín. Tvářit se jako milá kočička, to nemá kočka zapotřebí. Muž u zdi to neví. Kdyby zdvihl hlavu, uviděl by v rozbitém skle malého okna blížící se stín. Kdyby se obrátil, v zářivém světle by nepoznala dravou šelmu. S nadávkou by kočku zahnal, nebo by po ní hodil kámen. Chtěl by mít pokoj. Tady, kde o něm nikdo ani neví, když drží zeď. Podpírá ji. Tohle přece chtěl: být oporou. O to se přece snažil. Na lavičce v parku, na nádraží. Lavička a nádraží stojí i bez něho, bez jeho pomoci, a nepotřebují ho. Ale tady, kde jsou uvnitř uschovány stroje, je opora potřeba, aby střeche nespadla. Uvnitř je chládek, malé okénko ne-

dokáže propustit teplo dne. Na rozbitých dlaždicích leží střepy a zachycují světélka slunečních paprsků. Za nimi rozprostřely turbíny své lopatky. V proudu vzduchu poletují suché listy. Zdá se, že se po nich lopatky turbín natahují. Vedle nich, kde jsou namontované lisy, leží několik briket, které připomínají miniaturní rakve. Jejich povrch je rozpukaný. Slovo RE-CORD je roztržené a rozpraskané žilkami, na některých místech už docela mizí. D se rozpustilo a může to být jakékoli písmeno. R už nemá žádnou podpěru. Pod střechou přetrvává něco mezi klidem a napjatým očekáváním. Sípání muže, který se po chvíli přivinul těsněji ke zdi, spolykají kameny z pole. Shora, kde jsou cihly, se sypou poslední smítka vápna. Malá fontánka skočí na mužovo rameno a dolů na samotný růžek stínu, který přilezl z užší strany budovy za jeho zády. Růžky mu lížou paty, lezou mu po lýtkách vzhůru a po zádech. Z hlavy mu vyrazí růžkatý stín.

III

We wysokosci dżesća

Šeroka hala klinči, hdyž něchtó do njeje stupi. Sćeny su wočornjene, hačkuli hižo z paru čěrjene lo-komotiwy nimo wotewrjenych duri njejachla. Tule jěž-dži čėridłowy wóz. Skoro bjez hary so bliži, zastanje a wotjėdže. Tule hižo nıchtó njewulėze. Křidle durjow do hale w čopach šćerčitej. Wudwjerno třepota. Zynćenje chodži po wjerchu a zapopadnje so we wy-sokosci dżesća na južnej sćenje. Tam je *condomat* při-činjeny. Je swěčkběły, jenož čerwjene mjeno dżerži so na chassisu. Nastroj ma formu praworóžka a je sebi sa-momu hódž. Něchtó je pomjenowanje z čerwjenja-kom podlěšil a hišće póđla na wobmjetku metersku smuhu sáhnył. Při wuchodže, za durjemi, chowa so *tobacomat*, tež we wysokosci dżesća. Pod nim tłaja wšel-ke wohryzky a kadawer šeserjateje kóčki. Před durjemi zerzawja w stejakach kolesa bjez wobručow a šlaw-chow. Dokoławokoło leža zbytki kolesowych zamkow. Zhıbuja so k njebju. Na nastupišću stej pjanka a šćud-rawc laty beton rozpačiloj. Na muri dżerži so sćin jěžbneho plana. Po planje bliži so wóz.

III

Ve výšce dítěte

Prostorná hala se rozezvučí, když do ní někdo vstoupí. Stěny jsou začernalé, přestože parní lokomotivy už kolem otevřených dveří nesupí. Tady jezdí elektrická lokomotiva. Blíží se téměř nehlučně, zastaví a odjede. Tady už nikdo nevystupuje. Křídla dveří do haly zarachotí v pantech. Veřej se viklá. Zvuk jde horem a zachytí se ve výšce dítěte na jižní stěně. Tam je přípevněný automat na prezervativy. Je bílý jako svíčka, jen název je na něm červeně. Přístroj je hranatý a je se sebou spokojený. Někdo prodloužil jméno červenou tužkou a na omítku vedle ještě přetáhl metrovou čáru. U východu za dveřmi je schovaný automat na cigarety, také ve výšce dítěte. Pod ním hnijí různé odpadky a mršina chundelaté kočky. Před dveřmi rezaví

na stojanech kola, bez obručí a duší. Kolem se válejí zbytky zámků. Jejich koncečky jsou ohnuté k nebi. Litý beton na nástupišti roztrhaly plevel a kozí pysk. Na stěně se drží stín jízdního řádu. Podle jízdního řádu přijíždí vlak.

IV

Wobraz ze skibami

Wysoke twarjenje je z čłowječimi hłosami napjelnjene. A z dyrami železa wo železo, alužičkow wo talerje z plasty, drjewjancow wo rozkwěkany beton. Najwutrajniše zwuki su bjez zynka, te lěpja na trjepjenach, kiž su z linoleumom wukładžene. Linoleum je wotteptany a pucherjaty. Hdyž něchtó na pucher stupi, je hłuboke zadychnjenje abo zdychnjenčko słyšeć. Pod spěšnymi krokami přewaluja so zdychnjenčka, to klinči kaž stonanje. Stonanje zapopadnje so w škleńčanej kupli a přiwozmje twjerde krute stakkato pódušow na roštach. Zwuki ščerča z magnetofonowego paska. Twarjenje zda so wopušćene. Wokna za lěsycami su powočinjene. A tola je w twarjenju wibracija pytnýc, huška po scěnach chódbow, kiž su z oliwowej wolijowej barbu wobarbjene a wotpopadnje so w kuttach nutrkownych celow, hdžež so zwuki ze zynkopaskow přewaluja a womjelknu. W kazinje je něchtó woknješko k wudawanju jědže z kwětkowej ranku porjeńšił. Motiwje je z horcym nožom wužłobił. To su eksaktnje samsne mustry, kiž debja matrhoški. Runje napřećo je wulke wokno, kiž skići pohlad na wobraz ze skibami. Skiby su wonkowne cele wuchodžowanškeho trakta, kotryž ma formu počruha. Cele su přez murje z bruneho cyhela džělene a zdžěla betonowa-

ne. W nich rostu třaska, třepotawka, pěskač, wósty a mlóče. Symjo drje je wětřík do parcelow přiweł. Na někotrych městnách steji meterska njerodž. W skibje cyle naprawo, hdžež je beton do mnohich škrotow rozpačeny a rostlin dla skoro hižo njewidžomny, plěje muž njerodž. Dwě kročeli pódla duri sedži wón w čapawce. W durjach je klinka wutorhnjena. Zamk je wułamany. Na zezawym gročanym wotšmóraku slónčiči so blakata kóčka. Muž je bosy. Před nim steji čerwjeny bow z plasty. Muž torha stwjelco po stwjelcu, wutfase je a staji je do bowa. Jedne při druhim. Po kóždym pjatym stwjelcu pruwuje, hač stwjelca eksaktnje padorunje steja. Hdys a hdys je zruna. Motyku nima. Slónco steji w ceniće a pali jemu na hłowu. Módre lacowe cholowy su wupłokane a wjetke, na hrudži je někajki logo wotpróty. Pod lacom nima košle. Hrudž je wusmahnjena a kosmata. Nadłochćej stej

tetowërowanej. Po centimetrach so wón doprëdka hiba, preč wot duri a w smërje na betonowu kupičku. Wón so poklajnje, zo by kóždzičke céňke stwjelčko łapnył. Po kolenomaj docpëje wóstnišćo, přima do kałáčow. Kóždy wóst sej wobhladuje, jón wutorhnje, wutřase a znak do bowa staji. Bórze wupëraja so korjenje wysoko nad čerwjenej kromu. Bicarny kwëcel. Slónćko je kokošacu kročel dale šło, muža je zwožahało. Skoro po brjuše suwa so při muri. Naraz sprostnje. Je kóčku přimnył. Koči kožuch. Kóčka so wobročí a po chribjeće wala. Muž zbëhnje kóčku a položij u na kwëcel. Hnězdo je přelochke. Kóčka přepadnje, zamjawčij a céknje. Muž zezběra stwjelca, kotrež je z bowa storhnyła, wutřase kóžde a tyknje je do bowa. Staji bow do přichodneje parcele.

Obraz se skrojky

Vysoká budova je plná lidských hlasů. A úderů kovů o kov, hliníkových lžic o plastové talíře, dřeváků o rozpukaný beton. Nejvytrvalejší jsou zvuky nehlučné, ty se drží na schodech, které jsou pokryté linoleem. Linoleum je prošlapané a místy vyboulené. Když na takové místo někdo šlápně, je slyšet hluboký vzdech nebo povzdech. Povzdechy se převalují pod rychlými kroky a zní to jako sténání. Sténání se zachytí ve skleněné kopuli a spojí se s tvrdým a přísňným staccatem podrážek na železných rostech. Zvuky vycházejí z magnetofonového pásu. Budova vypadá opuštěná. Okna za mřížemi jsou pootevřená. A přesto jsou v bu-

dově cítit vibrace, kloužou po zdech chodeb, vymalovaných olivově zelenou, a skončí v rozích vnitřních cel, kde se zvuky z pásku převalují a ztichnou. Okénko výdeje jídla ve společenské místnosti někdo ozdobil na okrajích květinami. Motivy vyryl rozžhaveným nožem. Jsou to přesně tytéž vzory jako na matrojkách. Hned naproti je velké okno, které nabízí pohled na obraz se skrojky. Skrojky jsou vnější celý vycházkového traktu, který má tvar půlkruhu. Cely jsou rozdělené zdmi z hnědých cihel a zčásti vybetonované. Roste v nich třeslice, bojínek, přeslička, bodláky a pampelišky. Semínka asi zavál do jednotlivých dílů vítr. Na některých místech stojí metrový plevel. Ve skrojku úplně napravo, kde se beton rozpadl do mnoha kusů a přes rostliny ho skoro není vidět, pleje muž plevel. Dva kroky ode dveří sedí na bobku. Dveře mají vytrženou kliku. Zámek je vylomený. Na zrezavělé

drátěné rohožce se vyhřívá strakatá kočka. Muž je bosý. Před ním stojí červený plastový kbelík. Muž vytrhává stonek za stonkem, každý vyklepe a postaví do kbelíku. Jeden vedle druhého. Po každé páté rostlině přezkoumá, zda stojí přesně. Občas je narovná. Motyku nemá. Slunce je v zenitu a pálí mu na hlavu. Modré kalhoty s laclem má vyprané a vetché, na hrudi je nějaké seprané logo. Pod laclem nemá košili. Hruď je opálená a chlupatá. Na pažích má tetování. Po centimetrech se sune kupředu, pryč od dveří směrem k betonovému ostrůvku. Klekne si, aby vytrhl každické stébélko. Po kolenou se dostal až k bodláčí, sáhl do bodlin. Každý bodlák si prohlédne, vytrhne ho, vytře pá a postaví do kbelíku kořeny vzhůru. Brzy se kořeny vypínají vysoko nad červeným okrajem. Bizarní kytice. Slunce postoupilo o slepičí krok a muže spálilo. Sune se skoro po břiše podél zdi. Najednou se zarazí.

Nahmátl kočku. Kočičí kožíšek. Kočka se otočila a převaluje se na hřbetě. Muž kočku zdvihne, vyklepá ji a položí ji na kytici. Hnízdo je moc lehké. Kočka přepadla, zamňoukala a utekla. Muž sesbíral stonky, které srazila z kbelíku, každý vytřepá a položí do kbelíku. Postaví si kbelík do dalšího dílu.

Pod wjelbom

Wobmurjowany chłódk wysokich muri ludži přičahuje. Zastupja a posydnú so do ławkow. Wobkedźbuja, kak woruch wertikalnje stupa, doniž so pod wjelbowanym wjerchom a na samej hornjej kromje kapitelowych woknow ze swětłom, kiž so přez škleńcu do nutřkowneho drěje, změša. Chłódk cofnje a woruch so staja. Runje pod najwyším wjelbom hraja zornjotka procha. Hdys a hdys so w slónčku zabłysknu, mjeztym zo so w dymje worucha wumyslène postawy zjewja: konje, kiž zejhravaju, kóčki, kiž so načahuja, kwětki, kiž so kolebaja a ludžo, kiž kiwaja. Zeza tohole hibanja započina so schód do njebjes, ke kotrymž ludžo zhladuja, dołhož delka we ławkach sedža. Za prochom a woruchom ma schód jasne wobrysy. Wón slónčne pruhi přičahuje. Haj, zda so, zo na najwyším městnje, na jeho samym kóncu, slónčko steji a pruhi po schodže dele a z woknow sćeje. Na schodach su molowane wosoby, podobne tym we ławkach, kotřiž sej spěče takle předstajeja: W lochkej drasće a wěsće po schodže horje. Njewěm, hač je wony muž, kotrehož boža ručka zaja, ručež na plotki zrazy, na tute wašnje šoľ. Abo solospěwarka, kotraž woči hižo njewočini, dny do swojeho kónca. Kotraž woči hižo njewočini, zo njeby zecnjnje we wočomaj při njej sedžacych widža-

ła, zo njeby widżała, kak ju při myću a pjelchowanju přewaluja. Zo njeby na techniske nastroje hladač dyrbjała, kotrež ničo njepodlěša, hdyž wótře dychaja, kotrež rozpłunjenju słuža, hačrunjež to nawopačne wudawaja. Kaž jězdźidło abo lětađło. Zamachnu, zo bychuwysokosć docpěli, kotraž je za zražku trěbna. Za zražku z cyłej mocu. A za mary a za sarkofag w chłódnosći wjelba. Za kamjentny kašć z tafličku, do kotrejež je mjeno zadypane, kiž sej putnicy hišće za tysac lět přišepta.

Pod klenbou

Stín uvnitř vysokých zdí lidi přitahuje. Vstoupí a sednou si do lavic. Sledují, jak kadidlo stoupá vzhůru, dokud se pod klenutým stropem na samém horním okraji kapitulních oken nesmísí se světlem, které se přes sklo dere dovnitř. Stín ustoupí a kadidlo se usadí. Přímo pod nejvyšším obloukem poletují zrnka prachu. Občas se zalesknou ve slunci, při čemž se v kouři kadidla objevují bájně postavy: koně, kteří se vzpínají, kočky, které se protahují, květiny, které se kolébají, a lidé, kteří mávají. Za tímto hemžením začínají schody do nebes, k nimž lidé vzhlížejí, dokud sedí dole v lavicích. Za prachem a kadidlem má schodiště jasné obrysy. Přitahuje sluneční paprsky. Ano, zdá se, že na nejvyšším místě, na jeho úplném konci, stojí sluníčko a paprsky z oken posílá po schodech dolů. Na schodišti jsou namalované postavy, podobné lidem v lavicích, kteří si takhle představují nanebevzetí: V lehkém šatu a s jistotou po schodech vzhůru. Nevím, zda takhle krácel ten muž, kterého ranila mrtvice, sotva upadl na dlaždice. Nebo sólistka, která už až do své smrti neotevřela oči. Která už neotevřela oči, aby neviděla deziluzi v očích těch, kteří u ní seděli, aby neviděla, jak jí při mytí a přebalování převalují ze strany na stranu. Aby se nemusela dívat na technické

přístroje, které nic neprodlouží, když hlasitě supí, které slouží k tomu, aby se člověk rozplynul jako pára, i když se o nich tvrdí opak. Jako vozidlo nebo letadlo. Vzlétnou, aby dosáhly výšky potřebné ke srážce. Srážce vší silou. K márám a sarkofágu v chladu klenby. Ke kamenné rakvi s tabulkou, do níž je vyryté jméno, které si zašeptají poutníci.

VI

Suki

Žona cofny k domskemu. Něhdže meter před njej bě awto kóčku dowysoka storhnyło. Na wokomik znošowaše so wyše, hač bě hdy skakač zamóhła. Z chribjetom k zemi a wšě štyri wot so tykajo zamachowaše so nad štelkami dwumeterskeho płotu. Tworješe perfektnje pismik U, prjedy hač so zatorhny, skostny a zrunana na asfalt dyri. Suk, mysleše žona, je so zasukała. Masny sej do zaka za nósnikami. Wšě mějachu suk. Kóčka hišće raz zaskoči, kaž by swój lět wospjetowač chcyła. Tola pospyt so njeporadzi, wona dokula so jeniče do přirowa. Tam so smějicy ležo wosta. Znajmjeńša so to žonje tak zdaše, zo so kóčka směje, z rozdajenej tlamu a z wočinjenymaj wočomaj. Žona so schili. Kóčka ležeše měrna a dopominaše ju na kosmatu lapu, kotruž zasukač bě ćežko. Snadž dla gesty, z kotrejž bě kóčka swoje stawy wupřestrěła: z połnym wědomjom, zo je ma, někak tak, kaž wisachu swinje na hoce řeznika. Hodža so wotbić, bórbolše žona. Pomału, skerje wahajo, přimaše za kočimi packami. Běchu hišće ćopłe, hodžachu so hišće zhibować. Z wulkej prócu zasuka kóčcynej lěwicy a prawicy. Nětko ležeše kosmate brěmješko w přirowje, nimožducy móhli je za jěža abo za wšo móžne měć. Žona zběhny brěmješko a wza je do łónčka. Pomału stupaše

k dźęcacemu wozyčkej, w kotrymż dźeśća njebě. Połoži brēmješko do wozyčka. Potom čiśćeše wozyčk k papjernikej. Přimaše do papjernika, wučahny nósnik a piwowu blešu. Dopí ju a tykny blešu do jednoho z plastowych měškow, kiž zboka na wozyčku wisachu. Běchu derje pjelnjene, šudrowachu wo koleska a šmó-rachu po asfalće. Čerchaše dale. Něško kročelow pozdžišo zběhny pisany kamušk, wobhladowaše sej jón a dźeržeše kamušk do slónčka. Potom zawali kamušk do nósnika, kiž bě w ruce dźeržała. Zasuka nósnik a tykny jón k druhim do zaka. Zaki běchu natykane, kaž zawki stejachu jej wokoło bjedrow. Spokojna so rozhladowaše. Štož bě zasukane, bě wuchowane. Bě za něšto wušne. Smějkotaše so. Přesłyša, zo awto zaborzdźí. Šowu zakow prasnychu. Suki spadachu na asfalt. Tola kamuški padnychu mjecho. Zaskočichu bjez zwuka.

VI

Uzly

Žena uskočila k domu. Asi metr před ní auto vy-mrštilo do výšky kočku. Na okamžik se vznesla výš, než kdy dokázala vyskočit. Hřbetem k zemi a odstru-kujíc všechny čtyři od sebe, zatřepotala se nad tyčka-mi dvoumetrového plotu. Tvořila dokonalé písmeno U, pak sebou trhla, strnula a rovná udeřila o asfalt. Uzel, pomyslela si žena, zauzlovala se. Sáhla do kapsy pro kapesníky. Na každém byl uzel. Kočka ještě jed-nou poskočila, jako by chtěla svůj let zopakovat. Jenže let se nepovedl a ona se jenom dokutálela do příkopu. Tam zůstala ležet a smála se. Ženě to alespoň tak připadalo, že se kočka směje, s tlamičkou doko-řán a s otevřenými očima. Žena se sehnula. Kočka le-žela klidná a připomínala jí chlupatý hadr, který se těžko zavazuje. Asi kvůli gestu, jímž kočka rozestřela své údy: plně si vědoma toho, že je má tak nějak, jako visí prasata na háku u řezníka. Můžou se dát pryč, mumlá žena. Pomalu, téměř váhavě, sáhla na kočičí packy. Byly ještě teplé, daly se ještě ohýbat. Pečlivě za-vázala kočce levé a pravé packy. Teď ležel chlupatý uzlíček v příkopu, kdo jel kolem, mohl si myslet, že je to ježek nebo cokoli jiného. Žena uzlíček zdvihla a vzala do náruče. Pomalu kráčela k dětskému kočár-ku, v němž ale žádné dítě nebylo. Položila uzlíček do

kočárku. Potom přistrčila kočárek ke kontejneru na papír. Sáhla do kontejneru a vytáhla kapesník a pivní láhev. Dopila ji a strčila do jedné z igelitových tašek, které visely na boku kočárku. Byly dost plné, drhly o kolečka a čmáraly po asfaltu. Šourala se dál. O několik kroků dál zdvihla barevný kamínek, prohlížela si ho a držela si ho proti sluníčku. Potom zavinula kamínek do kapesníku, který držela v ruce. Kapesník zavázala a strčila k ostatním do kapsy. Kapsy byly nabitě, trčely jí kolem beder jako polštáře. Spokojeně se rozhlížela. Co bylo zavázané, to bylo v bezpečí. Bylo to k užítku. Chichotala se. Přeslechla brzdící auto. Když žena padla na silnici, švy kapes praskly. Uzly padaly na asfalt. Kamínky však padly měkce. Odskočily bez zvuku.

VII

W špihelu

Na njebju wisa zerniči cyklop, runje nad domskim, w kotrymž bydlitaj. Nad murjowanym twarjenjom z wuběrnje filigranych cyhelow, kotrež swoje jowpřidženje z palernje njeprěja. Wobswětleno wokna leža we wodže kanala. Tam so hibaja a načahuja. Přerostu kanal. Muž sedži při woknje, za pisanskim blidom a pisa. Při tym stajnje zaso hłowu zběhnje a na žonu pohladnje, kotraž na tamnej stronje wokna, při kachlach, steji. Steji a jeho z wočow njepušči. Wón zabudže na zapisowanje a zloži hłowu do dłóni.

Wona pušči so kachlow a stupa k njemu. Wón so njehibnje. Wona započnje sej košlu přez hłowu čahać. Wón stanje a jeje gestu ze swojej košlu wospjetuje. Jeju pohiby su samsne. Dótknjetaj so, košlu mjez porstomaj, nad kwěćelom bělych tulpow, kiž na pisanskim blidze steji. Košli padnjetej na kwěćel. Wón stupa zezad pisanskeho blida k njej. Wona stupa wotpředka pisanskeho blida k njemu. Na wuskej stronje blida, něhdže wostředž stwy, so zetkataj. Synchronje položitaj dłón na dłón. Zběhnjetaj ruce do třechi. Pod třechu trječitaj so k jednej postawje. Wobjimataj so. To rěka, postawa so wobjima. Na spalěru, při muri, něšto piknje. Kóčka krosni so po štelkach a skoči na woknicu. Přihladuje postawje, widži pohibowace so ruki a nohi.

Znaje postawu a čaka, zo rozpadnje, zo jedna poľojca za pisanske blido dže a pisač započnje a tamna poľojca k woknu stupi a wokřidło wočini. Potom smě nutř.

Ale to we wodže widžeć njeje, widžeć je postawa a před njej čorny wobrys kóčki.

VII

V zrcadle

Na nebi visí jednooká večernice, přímo nad domem, v němž oba bydlí. Nad zděnou stavbou z vybraně filigránských cihel, které nezapřou, že vyšly z dobré cihelny. Ve vodě kanálu leží osvětlená okna. Pohybují se a natahují, až kanál přerostou. U okna za psacím stolem sedí muž a píše. Při tom často zdvihne hlavu a pohlédne na ženu, která stojí u kamen na druhé straně od okna. Stojí a nespouští z něho oči. On zapomněl psát a položil si hlavu do dlaní.

Ona se odvrátí od kamen a jde k němu. On se ani nepohne. Ona si začne přetahovat košili přes hlavu. On vstane a opakuje její gesto se svojí košilí. Jejich pohyby jsou stejné. Oba se dotkli, s košilí mezi prsty, nad kyticí bílých tulipánů na psacím stole. Košile spadly na kytici. Vstane zpoza psacího stolu a vykročí k ní. Ona vykročí od přední strany stolu k němu. Setkali se u užší strany, asi tak uprostřed pokoje. Oba současně přiložili dlaň k dlani. Zdvihli ruce a vytvořili střížku. Pod střížkou se stanou jednou postavou. Objímají se. To se vlastně objímá postava. Na zábradlí u zdi něco mňouklo. Kočka vylezla po přičkách a skočila na parapet. Pozoruje postavu, vidí pohybující se nohy a ruce. Postavu zná a čeká, že se rozpadne, jedna polovička půjde za psací stůl a začne psát, ta druhá

přistoupí k oknu a otevře jedno křídlo. Potom smí dovnitř.

To ale ve vodě není vidět, je vidět postava a před ní černý obrys kočky.

— — —

*Do češtiny a polštiny přeložily
Vladimíra Šatavová a Kinga Kijo.
Ilustroval Vojtěch Horálek.*

Tato brožura vznikla v rámci grantového projektu
GA AV ČR, č. IAA9092201, s názvem
Databáze a metodologický komentář
k účasti západoslovanských literatur na formování
českého literárního vývoje.
Brožuru dále peněžně podpočil Česko-německý fond
budoucnosti a Ministerstvo kultury ČR.

**Vychází jako mimořádná příloha
Česko-lužického věstníku pro literární čtení
v rámci projektu Serbske nalěco.**

Česko-lužický věstník

Vychází ročně v deseti číslech a jednom dvojčísle v nákladu 400 výtisků. • Cena jednotlivého čísla 20,- Kč. • Vydává Společnost přátel Lužice/Towaršnosť přečelow Serbow/Towarišnosť psijašelow Serbow. • www.Luzice.cz • Vedoucí redaktor: Radek Čermák, Malkovského 596, Praha 18-Letňany, CZ - 199 00, tel. +420 721 706 715, el. adresa Radek.Cermak@email.cz • Zástupkyně: Mgr. Zuzana Sklenářová, Vinohradská 34, Praha 2-Vinohrady, CZ - 120 00, tel. +420 737 750 693, el. adresa Zuzana.Sklenarova@ff.cuni.cz • Síťový redaktor a pokladník: ing. Miloš Malec, Milos.Malec@seznam.cz • Předplatné na rok 2004: ČR 185,- Kč, zahraniční 350,- Kč (12 €), členské příspěvky 250,- Kč, pro sociálně slabé 200,- Kč. • Jak si nás předplatit? • Spojte se s firmou A. L. L., která Vám složenku k úhradě předplatného zašle s nejbližším číslem časopisu.

• Pište: A. L. L. Production s. r. o., Poděbradská 24, Praha 9-Vysočany, 190 00 • elektronickou poštou: predplatne@predplatne.cz, Luzice@luzice.cz • volejte: 234 092 851 • faxujte: 234 092 813 •

Pište z mobilního telefonu: SMS ve formátu:

OBJ CLV JMENO PRIJMENI ULICE CISLODOMU MESTO PSC • Odešlete zprávu psanou velkými písmeny bez diakritiky v maximální délce 160 znaků na telefonní číslo 900 11 06. Cena zprávy je 6 Kč. • www.predplatne.cz, www.Luzice.cz • Abonenci ze ZRN tež přez referenta Domowiny za kulturne naležnosće a wukraj, Budyšin. • Bankovní spojení na Společnost přátel Lužice: ČSOB (Poštovní spořitelna) 181 757 044/ 0300. • Redakce se neztotožňuje vždy s názory autorů. • Za věcnou a slohovou stránku příspěvků odpovídají příslušní autoři. • Používat zdroje ČLV je možné s podmínkou uvedení zdroje a internetové adresy www.Luzice.cz, je-li již dílo zatíženo autorskými právy, platí zásady prvotního zdroje. • Bytí časopisu je založeno na práci dobrovolníků. • Stížnosti na nezaslání časopisu vyřizuje firma A. L. L. • MK ČR E 6880 • ISSN 1212-0790

Děkujeme Magistrátu hlavního města Prahy
za poskytnutí grantu ve výši 80 000,-
na nový nábytek pro Hórníkovu knihovnu.

